

STARI DUBROVACANI, TRGOVCI U RUMUNJSKIM GRADOVIMA POKRAJINE DOBRUDZE

luni, 22 martie 2021

Dubrovnik je posvuda na svijetu poznat kao jedan od najpoznatijih turističkih destinacija koji svake godine privlači stotine tisuća turista iz cijeloga svijeta. Po etkom veljača proslavio je svoga zaštitnika, svetoga Blaža, odnosno svetoga Vlahu.

Dubrovnik je grad koji je nekoliko stoljeća bio republika, Dubrovačka Republika, i to od 1358. do 1808. godine. U Srednjem vijeku europskom su trgovinom dominirali talijanski trgovci, ponajprije oni iz Venecije, i sama stoljeća imala je Republika, i trgovci iz Genove. No, unatoč tim talijanskim susjedima, Dubrovačka Republika s ponosom i pravom može se pohvaliti sjajnom trgovinom, jer su trgovci dolazili, izmeću ostalih krajeva svijeta, i na obalu Crnogog mora, u današnju rumunjsku pokrajinu Dobrudžu.

Poznato je da su domaće dubrovačke sinovine esto svoje okoloavanje dovođavali u talijanskim gradovima i u ili tako od (tada) najboljih mogućih u Italiji, u raznim područjima, pa tako i u trgovanju. Vješto trgovci, Dubrovčani su prolazili i kopnenim cestama izmeću Dunava i Crnogog mora, od Silistre do Babadaga i od Tomisa do Hârşova ili Cernavode, prodaju i kupuju i robu (uglavnom su trgovali kožom i stokom) kroz sva naselja provincije Dobrudže, tada pod protektoratom Osmanskog carstva.

Ti dubrovački trgovci nisu osnovali odvojena naselja, već samo trgovine u važnim gradovima, a u naseljima diljem provincije Dobrudže registrirane su samo male zajednice. Međutim, broj trgovaca koji su "putovali" izmeću Dubrovačke Republike i Dobrudže bio je dosta velik, nekoliko stotina trgovaca svake godine. To je važna brojka, jer je cjelokupno stanovništvo Dubrovačke Republike brojalo otprilike 30 000 stanovnika, od kojih je 5000 u prošlosti živjelo unutar zidina samoga grada Dubrovnika.

Dubrovačka Republika 1358. godine, ali trgovci romanskog podrijetla s dubrovačkog područja posluju u Dobrudži mnogo prije. Tako ih je vođa rumunjsko-bugarskog carstva Asan II u 13. stoljeću nazvao "voljenim i vrlo vjernim gostima" i dodijelio im brojne privilegije na području Dobrudže. Trgovac snaga dubrovačkih trgovaca na kopnu dosegla je vrhunac u 15.-16. stoljeću, kada su već davali danak Osmanskom carstvu. Vješto i agilni diplomati, uspijevaju od sultana Murada II dobiti određene privilegije, tako da obilaze obale Crnogog mora sve do ušća u Dunav, besplatno i bez plaćanja poreza.

Povijesni izvori govore o nazočnosti dubrovačkih trgovaca u Silistri 1581. godine i u Babadagu, nekoliko godina kasnije. A godine 1640. dubrovački trgovci uspješno su poslovali u Silistri, Varni, Balbi (Babadag) i Chiliji. Poznati turski putnik i putopisac Evliya Celebi napisao je da su sredinom sedamnaestog stoljeća ti katolički kršćani kontrolirali trgovinu na Babadagu, gdje je bilo "390 trgovina, većinom latinskih", a u njima se prodavala tkanina, koža, žive životinje i mnogi drugi proizvodi.

Krajem 17. stoljeća putnik Matteo Gondola napisao je da u Silistri i Babadagu postoje crkve Dubrovčana i da je svećenik iz grada Tulcea imao puno posla, jer je esto morao i u njihove zajednice u mjesta Isacea, Ismail, i u gradove Tulcea i Chilia.

Od 18. stolje a polako splasjava i dolazak dubrova kih trgovaca na rumunjska podru ja. Godine 1808., Dubrovnik gubi status republike nakon dolaska francuskih trupa i pripajanjem Francuskom Carstvu Napoleona Bonaparte. No, zapisi i pri e o dubrova kim trgovcima na rumunjskim podru jima nadživjeli su sve neda e vremena i povijesti i stigle i do nas, svjedo e i o nekadašnjem sjaju i velike mo i Dubrova ke Republike.

Maria Lacchici